

Komunikat prasowy #04

Projekt DECA podkreśla znaczenie sprawiedliwości społecznej w adaptacji do zmian klimatu

Marzec 2026 - Europejski projekt DECA (*Delivering Effective Climate Actions*) podkreśla znaczenie sprawiedliwej i inkluzywnej adaptacji do zmiany klimatu. Nowy raport Komisji Europejskiej i Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) pt. „Sprawiedliwość społeczna w przygotowaniach do zmiany klimatu” potwierdza, że grupy wrażliwe – takie jak osoby starsze, dzieci, gospodarstwa domowe o niskich dochodach oraz osoby z niepełnosprawnościami — nadal są najbardziej dotknięte ryzykiem związanym ze zmianą klimatu, a jednocześnie w niewystarczającym stopniu uczestniczą w procesach decyzyjnych.

Raport wskazuje, że sprawiedliwość społeczna musi znajdować się w centrum działań klimatycznych na wszystkich szczeblach administracji publicznej oraz że środowisko zurbanizowane, rolnictwo i systemy żywnościowe, gospodarka wodna oraz transport są obszarami szczególnie silnie kształtowanymi przez nierówności społeczne i ryzyka klimatyczne. Jednocześnie dokument zwraca uwagę na istotne luki: brak ukierunkowanych instrumentów finansowania, niewystarczające dane dotyczące grup wrażliwych społecznie oraz brak europejskich ram dla tzw. „sprawiedliwej odporności” (ang. *just resilience*).

To właśnie w tych obszarach projekt DECA wnosi swoją wartość dodaną. Poprzez wymianę wiedzy, wzmacnianie kompetencji oraz regionalne plany działań projekt wspiera regiony europejskie w tworzeniu bardziej sprawiedliwej i skutecznej adaptacji do zmiany klimatu.

Dobre praktyki z Holandii i Belgii

Podczas ostatnich spotkań w Roermond i Ostend partnerzy projektu DECA zobaczyli wiele inspirujących przykładów, w ramach których poprawia się jakość środowiska życia, zmniejsza ryzyko szkód w budynkach spowodowanych powodzią, dzieci przebywają w stymulującym i zdrowym środowisku szkolnym, dostępna staje się żywność pozyskiwana w ramach krótkich łańcuchów dostaw, a miejsca o wysokiej presji cieplnej w centrum miasta są przekształcane w przyjemniejsze i chłodniejsze przestrzenie:

- **Innowacyjne magazynowanie wody przy Kapellerlaan (Roermond, NL)** – podziemny system wodny z wykorzystaniem materiału Rockflow, który pochłania wodę jak gąbka i ogranicza zarówno skutki suszy, jak i powodzi.
- **Zielono-niebieskie przestrzenie szkolne (Roermond, NL)** – szkolne dziedzińce przekształcane są w zielone przestrzenie, aby ograniczać efekt miejskiej wyspy ciepła, wzmacniać bioróżnorodność, wspierać edukację klimatyczną oraz tworzyć zdrowe środowisko do zabawy.
- **Narodowe Mistrzostwa w Usuwaniu Płyt Chodnikowych (Roermond, NL)** – miasto zachęca mieszkańców i przedsiębiorców do zastępowania utwardzonych nawierzchni zielenią, co prowadzi do bardziej odpornych klimatycznie i atrakcyjnych ulic.
- **Zielony Plac 1999 (Roermond, NL)** – dzięki współpracy urzędu z mieszkańcami i uczniami zabetonowany plac miejski został przekształcony w zielone miejsce spotkań.
- **Dune for Dike (Ostend, BE)** – nowa strefa wydmowa, która lepiej chroni wybrzeże przed sztormami i jednocześnie odtworzą pierwotne obszary przyrodnicze.
- **Zielona Wstęga i Ogrody Stene (Ostend, BE)** – zielone, „miękkie” połączenie (m.in. rowerowe) wokół miasta, w ramach którego przeprojektowano różne strefy. Ogrody Stene obejmują m.in. retencję wody, trasy spacerowe, ogród zbiorów, las żywnościowy oraz zwiększoną bioróżnorodność.
- **Od parkingu do parku miejskiego (Ostend, BE)** – zabetonowana przestrzeń w centrum miasta podatna na silny presję cieplną, została przekształcona w zieloną oazę, która chłodzi otoczenie i gromadzi wodę deszczową. Co ważne, w tej dzielnicy mieszka wielu seniorów, którzy są szczególnie narażeni na zagrożenia zdrowotne związane z upałami.

Inicjatywy te pokazują, w jaki sposób miasta i regiony mogą zwiększać odporność swojego środowiska życia na zmianę klimatu dzięki inteligentnym, inkluzywnym i opartym na przyrodzie rozwiązaniom.

O projekcie DECA

DECA to projekt Interreg Europe, który wspiera regiony w opracowywaniu polityk adaptacji do zmiany klimatu, które są jednocześnie skuteczne i sprawiedliwe społecznie. Dzięki współpracy partnerów z całej Europy wymieniane są wiedza, doświadczenia i dobre praktyki, aby przeciwdziałać zmianie klimatu w sposób sprawiedliwy i zrównoważony.